

ÖLÜMLÜ VE YARALAMALI TRAFİK KAZALARINDA SORUMLULUĞUN TESPİTİ

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin 5.10.2020 Tarihli ve E. 2019/11690, K. 2020/4786 Sayılı
Kararının Değerlendirilmesi

Prof. Dr. İzzet Özgenç

ANAHTAR KAVRAMLAR:

Taksirle ölüme sebebiyet verme

Sahipli hayvan üzerindeki gözetim yükümlülüğünün ihlâli

Trafik kuralı ihlâli

Objektif isnadiyet

Özel içtima hükmü

I. OLAY

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin **5.10.2020** tarihli ve E. 2019/11690, K. 2020/4786 sayılı kararına konu olayda; A, sevk ve idaresindeki otomobil ile saat 23:45 sıralarında aydınlatma bulunmayan, zemini ıslak, tek yönlü ve üç şeritli yolda seyir halinde iken, B'ye ait, başıboş bırakılan ve yola çıkan ineğe çarpar. A, aracını yolun sağına çeker ve durumu kontrol için aracından iner. Bu sırada, aynı istikamette seyretmekte olan C, sevk ve idaresindeki otomobil ile yol üzerinde yatar vaziyette bulunan ineğe çarpar. Bu nedenle kontrolden çıkan araç, ineği altına alarak **18 metre** sürükler ve yol üzerinde bulunan A'ya çarpar; A'ya çarptığı noktadan itibaren **23 metre** daha ilerleyerek, yolun dışında durur. A, olay mahallinde ölür.

II. TARTIŞILMASI VE ÇÖZÜMLENMESİ GEREKEN HUKUKİ PROBLEMLER

Karara konu teşkil eden olayda, ineğin sahibinin ve kazaya karışan sürücülerin ceza hukuku sorumluluklarının ne olduğu, tartışılması ve çözümlenmesi gereken hukuki sorunları oluşturmaktadır.

III. MERCİLERİN ÇÖZÜM ŞEKİLLERİ

İlk Derece Mahkemesi, hakkında **taksirle ölüme sebebiyet verme suçundan** dolayı kamu davası açılan C'nin **beraatine** hükmetmiştir. B'nin ise, **taksirle ölüme ve yaralamaya sebebiyet verme** suçlarını işlediğini kabul ederek, hakkında sırasıyla TCK, m. 85, f. 2; m. 62 f. 1; m. 50, f. 1, bent a, f. 4; m. 52, f. 2-4 hükümlerine istinaden **adli para cezasına** hükmetmiştir.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi, İlk Derece Mahkemesinin B hakkında kurduğu mahkumiyet hükmünün ve ayrıca,

“olay yerindeki yasal hız limitinin 110 km/saat olduğu, Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan asfalt yolda araçların hızlarına göre durma mesafelerini gösteren

tabloya göre, kaza tespit tutanağı ile bilirkişi raporlarındaki olay yeri krokileri dikkate alındığında, sanığın ineğe çarptıktan sonra yaklaşık olarak 60 metre sonra yolun sağında durduğunun anlaşıldığı, 60 metre durma mesafesinin yaklaşık olarak yasal hız sınırının altına 80 km/saate tekabül ettiği, sanığın hızına ilişkin bir tespit ve sanığın alabileceği bir önlem olmaması nedeni ile sanığın kusursuz olduğu yönünde mütalaa veren Adli Tıp Kurumu Trafik İhtisas Dairesinin ... iki raporu ile yargılama sırasında alınan ... bilirkişi raporları oluşa ve dosya kapsamına uygun olup, mahkemenin takdirinde bir isabetsizlik bulunmadığı”

gerekçesiyle, C hakkındaki beraat hükmünün onanmasına karar vermiştir.

IV. DEĞERLENDİRME

Karara konu teşkil eden olayda A öldüğü için hakkında kamu davası açılmamıştır. Yargıtay 12. Ceza Dairesinin kararında sadece B ve C'nin fiilleri bağlamında tespit ve değerlendirmelere yer verilmiştir.

Kararda, müteveffa A'nın herhangi bir trafik kuralı ihlalinin olup olmadığı hususunda bir tespit ve değerlendirmede bulunulmamıştır. Bunun söz konusu karar bakımından önemli bir eksiklik oluşturduğunu düşünmekteyiz. Özellikle ölümlü ve yaralamalı trafik kazalarında sorumluluğun sağlıklı bir şekilde belirlenmesi bakımından önem taşıdığı için, kazaya karışan bütün kişilerin, herhangi bir trafik kuralı ihlal edip etmediğinin, etmiş iseler hangi kuralı veya kuralları ihlal ettiğinin, trafik kuralı ihlalinin ölüm veya yaralanma üzerinde etkisinin olup olmadığının, açık bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir.

Karardan anlaşıldığı kadarıyla, C'nin sevk ve idaresindeki aracın ineğe çarpmadan önceki hızı, 80 km/saatin altında bulunmaktadır. Bu tespitle, C'nin kaza mahallindeki azami hız sınırını aşmadığı anlaşılmaktadır. Ancak belirtmek gerekir ki, C'nin sevk ve idaresindeki aracın ineğe çarptığı nokta ile çarptıktan sonra durduğu nokta arasındaki mesafeye ilişkin olarak karar metninde yer verilen bilgilerde sorun bulunmaktadır.

Devlet karayoluna yakın mesafede oturan B, sahibi bulunduğu ineği özellikle geceleyin başıboş bırakarak, söz konusu trafik kazalarının oluşumuna sebebiyet vermiştir. Bu itibarla, İlk Derece Mahkemesinin mahkûmiyet hükmünde A'nın ölümünün ve C'nin yaralanmasının B'ye objektif olarak isnat edilmesinde herhangi bir hukuka aykırılık bulunmamaktadır.